

De Donut-economie

Doelstelling van het model

De donuteconomie is een economisch model dat is ontwikkeld door de Britse econoom Kate Raworth. Het model stelt een nieuwe manier van denken voor over de manier waarop we onze economieën organiseren, waarbij we ons richten vooral op sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid. Anders gezegd:

In het donutmodel staan twee cirkels centraal:

- De binnenste cirkel vertegenwoordigt de basisbehoeften van de mensheid, zoals voedsel, water, onderwijs, gezondheidszorg, huisvesting, enzovoort.
- De buitenste cirkel vertegenwoordigt de ecologische grenzen van onze planeet, zoals klimaatverandering, lucht- en watervervuiling, ontbossing, uitputting van natuurlijke hulpbronnen en biodiversiteitsverlies.

Het doel van de donuteconomie is om de menselijke behoeften te vervullen binnen de grenzen van wat de planeet kan bieden. Dit betekent dat we moeten streven naar een economie die zowel sociaal rechtvaardig als ecologisch duurzaam is.

Verandering in zeven stappen

<https://www.change.inc/finance/de-donuteconomie-in-zeven-stappen-28357>

De zeven stappen zijn:

- 1 Verander de doelstelling
Volgens Raworth heeft de focus van economen en politici te lang gelegen op de groei van het bruto binnenlands product (BBP). Volgens haar betekent BBP-groei niet per se dat welvaart voor de hele bevolking groeit. Daarom pleit zij voor een nieuw doel
- 2 Vertel een nieuw verhaal
Raworth stelt dat het curriculum dat wordt gedoceerd aan economiefaculteiten achterhaald is. Volgens haar liggen er veronderstellingen aan ten grondslag die een negatieve impact hebben op de maatschappij. Daarom stelt zij een nieuwe zienswijze voor
- 3 Stimuleer de menselijke natuur
In economische theorie wordt de mens vaak verbeeld als 'home economicus': een rationeel persoon die vooral geïnteresseerd is in geld en luxe. Volgens Raworth is dit beeld te eenzijdig en sluit dit niet aan bij de wereld waarin wij willen leven.
- 4 Snap de systemen
Raworth gaat in op een van de eerste modellen die een economiestudent voor zijn neus krijgt: de vraag en aanbod-grafiek. Een grafiek als deze is minder onschuldig dan je wellicht denkt
- 5 Richt je op herverdeling

Oneindige groei is niet alleen onhaalbaar, maar dit doel nastreven kan zelfs gevaarlijk zijn. Daarom pleit Raworth voor het loslaten van groei als doel op zich. Zij stelt een systeem voor waarin herverdeling centraal staat:

6 Creëer om te regenereren

Naast herverdeling stelt Raworth dat in een nieuw economisch model de nadruk moet liggen op een regeneratief design. Op die manier kan aan de behoeften van iedereen worden voorzien binnen de mogelijkheden van de planeet

7 Wees agnost als het om groei gaat

Economen en politici zijn verslaafd aan groei. Raworth wil mensen van dat geloof afbrengen. Daarom benadrukt zij nogmaals dat oneindige groei niet alleen onhaalbaar is, maar ook ongewenst is:

Andere suggesties om de gewenste verandering te realiseren zijn:

1. Verander ons economisch systeem: Het huidige economische systeem is gebaseerd op groei, maar we moeten ons richten op **kwantitatieve groei** in plaats van kwalitatieve groei. Dit betekent dat we ons moeten richten op het verbeteren van de kwaliteit van leven in plaats van alleen maar te streven naar meer productie en consumptie.

2. Heroverweeg ons **gebruik van hulpbronnen**: We moeten ons richten op het verminderen van onze afhankelijkheid van niet-hernieuwbare hulpbronnen en ons richten op hernieuwbare energie en circulaire economie. Dit betekent ook dat we onze consumptiepatronen moeten veranderen en meer moeten delen, repareren en recyclen.

3. Herwaardeer **zorg en informeel werk**: Het donutmodel erkent de waarde van zorg en informeel werk, zoals zorg voor kinderen, ouderen en gehandicapten. Dit werk wordt vaak over het hoofd gezien in het huidige economische systeem, maar het is essentieel voor de menselijke samenleving en moet worden gewaardeerd en ondersteund.

4. Herstel de balans tussen **de economie en de natuur**: We moeten de ecologische grenzen respecteren en ons richten op het behoud en herstel van de biodiversiteit en natuurlijke ecosystemen.

5. Betrek **burgers en lokale gemeenschappen**: Het donutmodel gaat uit van bottom-up verandering, waarbij burgers en lokale gemeenschappen actief betrokken zijn bij het creëren van een economie die voldoet aan de behoeften van iedereen en binnen de grenzen van de planeet blijft.

6. Het realiseren van een donuteconomie vereist **een brede en diepgaande transformatie** van onze economie en maatschappij. Het vergt een combinatie van beleidsmaatregelen, technologische innovatie, culturele verandering en maatschappelijke bewegingen om dit te bereiken. Het is een uitdagende maar noodzakelijke weg.

Zie ook de aflevering van Tegenlicht in het seizoen 2017-2018 over de Donut-economie.